

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 31 August.

Mai dîile trecute s'a instalat la Oradea-mare nou denumitul episcop Laurentiu Schlauch, cunoscutul președinte și protector al reuniunilor de maghiarisare din părțile Satmarului.

Instalarea aceasta pe noi nu ne ar privi tocmai direct, dacă în răspunsul seu episcopul Schlauch adresat către clerul gr. catolic, nu ar fi accentuat unele vorbe, pe cari noi nu odată am avut ocașiune a le auzi din gura prelaților catolici, și de multe ori chiar și din gura preoților catolici cu ritul grecesc.

Eată cam cum se exprimă noul prelat de la Oradea-mare către clerul greco-catolic:

„Pe noi ne unesce o legătură intimă, avem un cap al bisericei, o credință și o patrie.”

Ori-ce om nepreocupat va vedea în răspunsul acesta laconic raportul, ce există între biserica romano-catolică și cea greco-catolică.

Până bine de curînd biserica greco-catolică mai avea și un caracter național oare-care, dar încetul cu încetul acest caracter începe a dispărea și a face loc cosmopolitismului intrupat în sinul bisericeii catolice.

Despre aceea, că românii greco-catolici ar avea un cap cu romano-catolicii, noi nu avem să ne îndoim, și nici le stricăm gustul, dacă nu au destul cu căpetenia dieceșei, ci trebuie să mai alerge și pe la Roma și Strigoni, dar cumcă credința românilor greco-catolici este și ar fi tot una cu a romano-catolicilor noi tare ne îndoim, și aici de basă nu avem să luăm pe cei ce au peregrinat prin institutul de propaganda fide, ci pe poporul român de confesiunea unită cu biserica Romei.

Este în genere cunoscut, că românului în biserică îi place să-și audă limba lui, — ear frumseța ritului oriental și a ceremonialului din biserica răsăriteană nu a fost trasă la îndoială până acuma nici de cei ce le place a avea o credință cu catolicii.

Se scie, că atât Atanasie cât și următorii lui de pe scaunul metropolitan din Blaș, s'au ferit de a face cauză comună cu catolicii, ei din contră au susținut lupte mari și grele contra iesuiților, cari și puseseră piciorul în mănăstirea din Blaș și nu unul din episcopii greco-catolici a trebuit chiar să ia lumea în cap de denunțările iesuitice și să părăsească scaunul episcopal. Trecutul este oglinda viitorului, și dacă astăzi oamenii nu se mai uită în oglinda trecutului noi nu avem, ce le face.

Avem și noi greco-orientalii multe de făcut și de dires în biserica noastră, dar pareni-se, că frații

greco-catolicii încă nu au mai puțin de deres de cât noi. Cu toate acestea tocmai acum a întreprins archidieceșea greco-catolică o colectă între români, ca să adune bani pentru iubileul papei de la Roma Leone al XIII-lea.

Că la loc este, ca tocmai acum, când scoalele și bisericile române greco-catolice, nu stau nici cu un fir de păr mai pe sus de ale noastre, o lăsăm să o judece acele diare, cari și-au făcut un idol de a preamări și a se închina celor din Blaș. Vorba e, că colectele se fac și preoții greco-catolici emulează în vorbiri și și dau mare silință, ca fie-care să esceleze mai mult întru adunarea de sume, cari să le pună la dispoziția Vaticanului, ca apoi de acolo să le împartă la missionari, cari au frumoasa(?) chemare de a reîntoarce la catolicism pe schismatici.

Încât ne este nouă cunoscut, în lumea toată, sunt mai mulți oameni necreștini ca creștini și dacă Preasântitul dela Roma și-ar îndrepta privirile spre aceia, ca să-i ducă în sinul bisericeii creștine, nu am avea cuvinte de a-i lăuda prevederea și silința, ce și-o dă, ca să corespundă înaltei sale chemări, dar când scim, că cu banii adunați de pe valea Mureșului, a Târnavelor și a Oltului se vor întreprinde în România, prin Bulgaria și Sârbia încercări fatale de a desbina pe fii unui și a celui popor, atunci desaprobam pe cel ce a inițiat colectele și desaprobam pe cei ce lucră la realizarea unor planuri deșerte și păcătoase. Noi scim, că nu este o biserică creștină, ca să nu propage învățăturile sublime ale lui Christos, nu este una singură, care să nu fi scris pe altariul seu pacea, buna înțelegerea și iubirea deaproapelui și tocmai de aceea dureros ne atinge lupta întreprinsă în favorul catolicismului, chiar și între noi între români, ai cărei fii din popor și aș dăic și le place a dice, că: sunt de legea românească. Erau timpuri, când stindardele române purtate de flăcăi români reportau victorii pe câmpul de lupte și domnitorii ridicau biserici și mănăstiri în amintirea acelor lupte și atunci românii erau toți de o lege, ba mai mult, românul sub expresiunea „pe legea mea” apela la cuvîntul seu de onoare și era rar român, care să nu se țină de cuvînt, când odată el apela pe legea lui.

Oare de ce era tocmai necesar ca aceea lege, la care românul ținea așa de mult, să se dărăburească, ca să se demoralizeze un popor încărcat cu atâtea virtuți strămoșesci, — și sfâșiat odată să nu mai fie capace, de fapte glorioase, cum fusese el, când era în toată splendoarea lui în întregitatea legii lui. — Și dacă totuși a trebuit să se întemple sub presiunea unor machinațiuni diavolestice o spargere și o rupere,

de ce să nu recunoaștem cu toții, că ea numai fatală a fost și va fi în veci, și odată puși pe acest teren, să nu-i mai dăm putere nouă, să nu mai încălțăm cu căldura inimei noastre românești o lucrare, care ne a adus toate desastrelor și ne a sfâșiat, ca cu înlesnire să ne sdrobească și să ne facă aproape de ris; ca mai târziu tot noi să contribuim cu dinari storși din pungi românești spre a continua opera distrugerii între noi și mai departe.

Ni se vor spune multe de toate, ni se vor face cai verzi per păreți, că banii acestia, numiți filieri de ai lui Petru per abuzum, au să fie designați pentru biserici și scoale sêrace, dar noi scim și din isvoare sigure avem cunoscința deplină, că ei au să fie întrebuințați pentru lățirea catolicismului în orient și încă tocmai poporul român este ținta cea mai deaproape a uneltirilor Vaticanului.

Face se-vor încercări nouă aici, încerca-se-vor chiar în Bucuresci să pescuiască în turbure și dacă nerușinarea va fi chiar plesnită în față, cum fusese mai astă iarnă la Atheneu, — ea tot nu va înceta de a fi și rămâne nerușinare, fie chiar și sub masca credinții, fie sub ori ce mască va căuta să se virască între noi și între fii neamului nostru.

Sufletele cumpărate pe bani, — aș au puțină valoare și o biserică trebuie să considere misiunea sa de îndeplinită, dacă ea fericesce pe fii ei, mulți puțini, câți are, dar nu de îndeplinită atunci, când de aceea nu îngrijesce, ci caută după alții necunoscuți.

Multe biserici stau să le ducă vîntul, ear scolile lipsesc în multe locuri cu deseversire și dacă filerii lui Petru s'ar aduna pentru acelea, atunci am sări și noi în ajutorul lor, — dar încât scim noi, pentru acelea încă nu s'a trimis nici un crucer din vestitul Vatican și precum pe la anii 1850 veniau în Transilvania călugări și colectau pentru sântul munte Athos colecte, pe cari le sistase fericitul Șaguna și oprise sub grea răspundere preoților și poporului de a contribui la ele, așa ar trebui episcopii greco-catolici să sisteze colectele printre români, cari seamănă cu: a căra apă în mare, și mai bine să adune bani, pentru scoalele și bisericile din eparchia lor.

Primind sfatul nostru, vor dovedi, că mai înainte sunt români, apoi papistași.

Revista politică.

Diarele germane se ocupă tot mai serios cu svonul, ce se făcuse despre o întâlnire a împăratului Germaniei cu Țarul rusesc. După cât s'a scris

FOIȚA.

Ceva despre poezie.

II.

E adevărat, că figurile ca product al fantasiei împodobesc abstracțiunile, le fac mai sensibile, măresc frumsețea și crează materialul; dar est fenomen l aflăm chiar și în poeziile cele mai primitive.

Nu ajunge însă ca poezia să vorbească numai fantasiei, ci adevărata poezie vorbește în aceeași măsură și inimei. Așa dar ea ca luc al rațiunei țintesc a nobilita inima.

O poezie ne înfățișază totdeauna un obiect, ce ne desfășură cuprinsul poeziei, s'au cu alt cuvînt: condițiunea ideală a poeziei, care e tot atât de necesară ca și condițiunea materială. Nici fără una, nici fără alta, nu se poate închipui măcar o poezie în adevăratul înțeles al cuvîntului.

Ideile exprimate deci de poet alcătuesc o a doua condițiune a poeziei. — Horat se exprimă astfel art. poet:

Scribendi recte sapere et principium et fons.

Condițiunea ideală a poeziei o vor forma deci sentimentele. Și pentru ce ele? — Pentru că sunt fenomene caracteristice ale tuturor oamenilor!

Ca să ne lămurim și mai bine să dicem — si licet —: că un învățat, care are pretensiune de poet, ar stihui toate regulile din matematică în cuvinte frumoase, alese — se înțelege cam cu greu, — și culminațiunea stihuirei o ar ajunge în logaritmul, lui Brigg sau în minunata descoperire proaspătă a unei legi naturale; o să numim stihuirea aceea „poezie,” — nu.

Dl T. Maiorescu astfel definesce: ideea sau obiectul exprimat prin poezie e totdeauna un simțământ sau o pasiune și nici odată o cugetare exclusiv intelectuală, s'au care se ține de tîrimul scientific, fie în teorie, fie în aplicare practică; ear Klopstok se exprimă astfel: *Ein Gedicht ohne Handlung und Leidenschaft ist Leib ohne Seele.*

E necesar ca ideea să fie cât mai mărginită, pentru ca să câștigăm un avantaj poeziei, căci numai astfel exprimându-se frumosul sub o formă sensibilă, ne nutrim spiritul, se îmbogățesc ideile și procură răpaus inteligenții, și asta e și chemarea poeziei și a celorlalte arte.

Dar ca poetul să poată provoca, el însuși trebuie să fie cuprins de sentimente, căci altcum cuvintele vor închipui un ce: sec, rece și fără viață. Klopstok scrie: *Die Dichter, die nur spielen, verstehen nicht was sie,*

und was die Leser sind — der rechte Leser ist kein Kind; er mag sein männlich Herz viel lieber fühlen als spielen.

Ori cât ar fi de puternic curentul de sentimente, care a cuprins inima poetului, dacă poetul va psalmodia mereu și nu va trece *grabnic* dela un moment la altul, poezia e greoaie, și deșteaptă disgust; poetul să mai observe apoi ca obiectul poeziei să apară *interesant* și spre scopul acesta să se folosească de puțină esagerațiune; ori să-și ficeze un *punct de culminațiune*, unde fantasia, rațiunea și inima să-și manifesteze influința lor într'un astfel de mod, ca fenomenul să ne înfățișeze iscusința poetului.

Pentru ca poetul să nu psalmodieze în continuu, adică, ca poetul să nu tot îndruga la o idee, e de lipsă a-și statorî un raport între idei și cuvinte. Puține idei: puține vorbe, multe idei: ear puține vorbe, dacă se poate, așa, ca nici o vorbă să nu fie de prisos, căci vorbele de prisos nu sunt de folos!

Să aducem de exemplu și următoarea strofă a lui I. Văcărescu:

Într'o grădină
Lâng'o tulpină
Zări o floare, ca o lumină.
S'o taiu să strică,
S'o las mi-e frică
Că vine altul și mi-o ridică.

și s'a vorbit până acum, reese, că țarul n'ar fi tot-mai dispus să meargă la Stettin, cu toate, că cei din Berlin anunță, că împăratul Wilhelm se află de tot bine și ar fi aplicat a se duce la Stettin. „Nord Alg. Ztg.“ vorbind despre această convenire, amintesc numai, că și prin jurnalele engleze se vorbesce mult despre o pretinsă întrevedere a împăratului Germaniei cu al Rusiei la Stettin. — Cu privire la observațiunea făcută din Viena în jurnalul „Daily Telegraf“, că adevărat neparticipării împăratului Austriei la acea întrevedere nu trebuie să se atribue o mare importanță, de oarece nu există nici cel mai mic motiv, ce ar produce o neînțelegere între Germania și Austria, referitor la cestiunea bulgară; tot „N. Allg. Ztg.“ împărtașește vestea, că în cercurile bine informate din Berlin nu se știe nimic despre o întrevedere a celor doi monarhi.

Se vede deci, că încurcăturile cele mai mari și mai greu de descurcat se află în orient. Bulgaria joacă acum rolul prim. De ea se isbesc toate chip-zuințele diplomaților. „Nat. Ztg.“ ține: că acum e imposibil un amestec direct în cestiunea bulgară, de oarece politica germană în fond o consideră ca o afacere, ce cade în competența Rusiei și așa dar numai Rusia e chemată să facă începutul pentru așezarea intereselor ei. Tot acest diavol vorbește cu siguranță, că Rusia a sondat pe principele de Bismarck, dacă binevoiesce a da vr'un sfat Rusiei privitor la cestiunea bulgară. Cancelarul însă n'a satisfăcut, el a respins cererea colosului imperiu de Nord și de aceea e probabil, că nici Poarta nu va isbuti cu cererea ei, adevărat, ca principele de Bismarck să primească rolul de mijlocitor.

După scirile cele mai nouă putem spune, că principele a și refuzat acest rol. El a răspuns Porții, că ar primi însărcinarea d'a câștiga pe Austria, Italia și Anglia pentru proiectul rusesc, dacă mai întâi de toate ar primi necondiționat ele acest angajament.

De altcund, după cum se poate vedea, Turcia stă foarte slab în afacerile politice. Și nu e destul cu boldurile, ce i le dă Rusia, dar mai are o bubă și mai mare: înțelețele. Se afirmă chiar, că Poarta otomană a refuzat a mai plăti funcționarilor leafă precum și ofițerilor din armată de naționalități străine. Motivul e de tot simplu: nu mai sunt bani. Aceasta stare de lucruri a provocat mari îngrijiri în Yldir-Kiosk, și numai rele stări financiare se poate atribui pasivitatea Porții.

De aceea nu trebuie să se mire „Coresp. Polit.“ când scrie: Atitudine, ce a luato în timpul din urmă Rusia față de Turcia e de mare însemnătate.

Vedând adevărat Rusia, că Turcia stă la îndoială și nu ia nici o măsură hotărâtă, guvernul rusesc a declarat, că va privi tractatul de Berlin de violat, din pricină, că chiar Turcia lucră contra tractatului și de aici urmează, că ea, Rusia va lucra, după cum îi place. Și astfel lucrând în primul loc va simți Turcia amara greutate a acestei acțiuni; căci întregitatea Turciei nu e garantată prin nimic, de nu se va ține cont de tractatul de Berlin. — Turcia va fi rău pedepsită pentru continua ei șovăire. Amenințarea a fost trimisă direct Porții și acum se așteaptă ca guvernul turcesc să-și schimbe atitudinea.

Fără îndoială mare senzațiune va fi produs în națiunea sâsească din Transilvania înțelepciunea politică, în cestiunea naționalităților, ce din timp în timp o espune Francisc Pulsky cetitorilor jurualului „Neue Pester Journal“. Suma summarum a pă-

rerilor lui ține organul național sâsească din Sibiu. „Siebenbürgisch-Deutsches Tgbltt“, se poate contrage că: La noi în Ungaria trăiesc germanii și maghiarii în deplină pace și concordie. „Numai sasi din Ardeal“, scrie d-l Pulsky, se mai plâng neconținut pentru pierderea privilegiilor străvechi, prin cari ei formează un stat în alt stat. Pe încet însă încep și ei a se convinge, că întreaga Ungarie e un câmp mai mulțumitor activității lor, decât mărginitul fond regiun.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Mediaș, 26 August 1887. În numărul 86 al prețutului diavol „Telegr. Rom.“ a apărut o corespondență dată din Mediaș și subscrisă de „Un privitor“; în care în termeni cam puțin cuvințioși și nepotrivitiți cu demnitatea și seriozitatea obiectului, se descrie decurgerea sinodului estra-ordinar al protopresbiteratului Mediașului, atacând în termeni măgulitori (?) și persoana mea.

Ve rog, dle redactor, ca în interesul adevărului să binevoiți a da loc în prețutul diavol, ce aveți onoare al redigat următoarelor rectificări:

Înainte de toate, ca on. public să fie orientat despre bunele sau relele intențiuni, ce am avut, când m'am decis a cere concesiune dela Preaveneratul Consistoriu pentru conchemarea sinodului protopopesc estraordinar, indigitez, că indemnul la aceasta mi-a fost: regularea unor cestiuni vitale și urgente în interesul bisericeii, respective a credincioșilor noștri în acest protopopiat; consciunț fiind despre responsabilitatea, ce zace asupra celor ce se află în fruntea afacerilor bisericești, în ce privește fericirea s'au nefericirea generațiunii prezente și viitoare, și față de autoritatea superioară bisericească.

Ca poporul nostru să poată merge spre bine și propășire, trebuie să i-se arete calea, să i se deschidă ochii prin cineva; dar cine e chemat să-i facă acest serviciu? străinul? Nu, factorul principal este preotul. Preotul este omul poporului, și pe lângă preot persoanele, cari au învățatură și inimă pentru popor. Aceștia sunt factorii, cari pot aprinde lumină în popor și din atari persoane se compune un sinod protopopesc.

După aceste premise, fie-mi permis să prezentez programa satorită de sub-semnatul și las să fie apreciată de onoratul public nepreocupat, dacă această programă cuprinde ceva absurd, după cum d-l corespondent și dă silința a o prezenta.

Obiectul I a fost:

1. Desbaterea asupra rapoartelor diferiților parochi din tract, precum: asupra fondurilor, de care dispune biserica și școala; și dacă lipsesc acestea, pe ce cale s'ar putea înființa?

2. Despre leafa preotului și a învățătorului, deunde, dela cine, o primesce? Pe ce cale s'ar putea ameliora starea preotului și a învățătorului?

3. Eruarea și motivarea corectă de unde, dela cine contrag preoții și învățătorii confesiunilor din comună leafa lor? și ce se distribuie din averea comună pentru alte confesiuni din comună? și cât au primit acestea dela 1868 încoace dela comuna politică? și cât a primit în proporțiune biserica și școala, preotul sau învățătorul față cu celelalte confesiuni din comună.

4. Procesele, ce le are comuna politică cu cea bisericească.

Și câte numai are sârmă... dar lungimea versificațiunii ne dispensează: a-i mai adăuge și „înholbătură!“

Un exemplu din Heine ne va dovedi de sigur, că cu puține vorbe poți exprima o mulțime de idei, respective ideile se sulează în conștiința noastră prin măestria poetului:

D'odată eu am disperat,
Că voiu putea răbda,
Și-în fine toate le-am răbdat
Dar cum? nu mă-ntreba. T. M.

Bolintinean:

Dar eată noaptea trece!... bălaia dimineată
Trimite înainte-i un dulce foc cerese.
Să stingă lampa d'aur, ce arde încă în ceață
Noroasa com'a nopții, ce visele împletește...
Colo se sparge unda de undă alungată
Colo din frunză sună ai noștri călători;
Colo priveghitoarea suspină înamorată,
De vânturi legănata pe patul ei de flori...
Răsai, o dimineată! și fie ca să pare
Ca tine bucuria în suflet omenesc!
Desfășură în aer coșita ta bălae,
Pe care flori de aur și rose strălucesc!
Sburăți minute blânde cu aripă aurică!
Versați-ve, o flacări dintr'al țilei sin!
Ear în coroana lunei, o soare te ridică
În calea-ți sâmenată cu mândre flori de crin!
Vin, vin de dă lumină la cei ce vor viață,
La cei ce fericirea în lume moștenesc!
Cât pentru mine, soare, tu n'ai nici o dulceață
De aceea dela tine nimica nu voiesc!...
(Va urma.)

Obiectul al II-lea a fost:

Consultarea asupra (cumpărării,) procurării unui edificiu în Mediaș ca locuință pentru protopresbiterul tractual.

Obiectul al III-lea a fost:

Alte obiecte obveniente din partea membrilor, obiecte politice nu sunt admise și sunt oprite. *)

Aceasta este programa, de care amintesc „privitorul“, că o am făcut singur, dându-mi totodată înviațiune, ca de altădată să întreb și pe vre un membru al sinodului.

Mărturisesc, că în viața mea n'am avut plăcere a ataca pe cineva, nefind însu-mi atacat din partea cuiva. Nu o fac nici de astădată cu plăcere, dar silit sum, a eși din rezervă, când ved cum poate un om, care s'a bucurat de sprijinul bisericeii să atace fără cruțare vađa și nimbul unui sinod protopopesc, ceea ce la tot casul numai în detrimentul bisericeii poate fi.

Domnul „privitor“, pe care l cunoaștem, după făt, membru al sinodului protopopesc, de care voiesce să-și bată joc, pentru că nu s'a putut ajunge scopul intenționat al interesului propriu. „Privitorul“ nostru îmbrăcat în frac și manșuri de salon, lipsindu-i numai ochelarii, ca semn, că e un om savant și cu cunoștințe vaste, începu să vorbească din lumea idealelor, despre: aspirații de protopopie, — pentru că aceasta afacere l interesează mai de aproape, — vorbi apoi despre neamuri, despre secol, despre mueri, prunci, prunce, uniți și neuniți, a-ștând calea, ce ne poate duce la cer, sau după cinstitul privitor la noroc! Din ce motiv și cu ce scop, dânsul va ști.

Sunt unii oameni, cari ar dori cu ori ce preț să treacă de oameni învățați și apoi pe lângă aceasta pofta gloriei sau poate chiar a câștigului adeșori îi scoate din sărită. Astfel și d-l „privitor“ vedând, că-i succed intențiunile, ce a dorit să și le valideze în acest sinod, nu s'a mulțumit numai cu atâta, ci află de bine ca scăldând pe alții, să iasă și în publicitate, ca să fie glorificat de toată lumea, că a fost contrar la toate obiectele din programă, numai și numai ca acelea să nu se supună unei debateri meritore.

Se plânge savanatul nostru „privitor“, că n'a avut la îndemână statutul organic; îl incredințez, că i-am putut pune la dispozițiune nu unul, ci mai multe, însă cui?

Se plânge privitorul, că d-l Roman ar fi fost gata a părăsi sinodul, când i s'ar fi dat cuvânt membrului I. Mărian. Drept ar fi și avut, căci fără domnia sa puteam fi.

Trebuie să știi, dle corespondent, că n'am meritat astfel de imputări, căci te asigur, că sum și am fost cu cele mai bune intențiuni, față de interesele și prosperarea afacerilor noastre bisericești și școlare și e destul de trist, că dta ca om învățat, ce te ții, și binevoitor față de biserică și școală, — la primul pas, ce am cugetat să l facem cu puteri unite, afli de consult a-me persifla în public.

Eu nu ți neg dle „privitor“ frumoasele însușiri, cu cari te laudi, și mi rezerv dreptul a-ți le enumera și cu altă ocaziune, când voi ști cu pozitivitate, că cu cine am de lucru. Una o constat, că o calitate, un mărgăritar prețios: „cultura inimii“ îți lipsește.

Asigurându-ve etc.

Ioan Chendi,
adm. prot.

Raportul

comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român despre activitatea sa în decursul anului 1886.

(Încheiere.)

IV.

Biblioteca Asociațiunii cu finea anului 1886 a constat din 5828 tomuri, cu 98 tomuri mai mult decât în anul precedent, un sporiu provenit din donațiuni și intrări în schimb, dela Academia română din Bucuresci, dela Academia de științe din Budapesta, dela Universitatea sâsească din Sibiu, dela Academia de științe din Viena, dela societatea „Verein für Siebenbürg. Landeskunde“ în Sibiu, dela geografica națională din Florența și Roma, dela societatea geografică română din Bucuresci, dela Dl Meitani din Bucuresci etc.

Dintre scrierile periodice au încurs gratuit: „Telegraful Român“, „Gazeta Transilvaniei“, „Luminătorul“, „Familia“, „Amicul Familiei“, „Gazeta Săteanului“, „Romänische Revue“, „Biserica ortodocșă română“, „Gazeta poporului“, „Școala și Familia“, „Meseriașul român“, ear „Literarisches Centralblatt“ s'a procurat din suma votată pentru bibliotecă.

Inventariul Bibliotecii s'a sporit cu 307 exemplare din „Transilvania“ pro 1886 și a scăzut cu 2 colecțiuni de câte 1 exemplar din organul Asociațiunii dela începutul aparițiunii sale donată bibliotecii dela universitatea c. r. din Cernăuți și spitalului Francisc Iosefian din Sibiu.

V.

„Transilvania“ organul Asociațiunii a continuat a se eda și în anul 1886 sub redacțiunea Dlui prim-secretar al Asociațiunii.

*) Se înțelege de sine.

Red.

Deparațiun scrie:

Mie dați-mi valea verde,
Unde perde
Omul negrele gândiri;
Unde uită de urgia
Și sclăvia auritelor zimbiri.

E rău însă cum psalmodiasă unul:

Cât de frumoasă și încântătoare
Erai aseară, când te-am vădut,...

Și tot spune și îndrugă la vorbe de prisos: c'o „amează“ (dela amare), că „ți place zimbetul“ apoi devine obrasnic, — și e cântăre de salon asta — „ti cere sărutări“ și cu asta ai crede, că s'a încheiat socoteala; dar de unde, poetul a fost prea fermecat și începe din nou:

Vin'o în brațe, fi curagioasă,
Cearcă odată și vei vedea,
Cât e de dulce viața amoroasă,
Căci eu sunt sigur, că ți va plăcea.

Vorbe de prisos sunt în strofa:

Cât de dulce armonie
Dormia cândva în peptul meu,
Cum sciau toate să ție
Nesmintit acordul seu.

Dacă era armonie, e de prisos a mai spune, că era și acord. T. M.

Unul strigă:

Ai diamante, ai uitătură,
Ai ochi negri, ochi îngeresci....

Ea s'a tipărit în 600 exemplare, din care s'au trimis membrilor ordinari pe viață 174 exemplare, la prenumerați 28 exemplare, la despărțiminte 18 exemplare, la biblioteci școlare și în schimb 45 exemplare, oficioase 8 exemplare.

Aici este locul să observăm, că comitetul conformându-se concludului adunării generale din Alba-Iulia ședința II pt. 39 a dispus, ca cu începerea dela 1 Ianuarie a. e. organul Asociațiunii să se trimită gratuit membrilor, cari plătesc taxele regulat.

VII.

Cu privire la despărțimintele Asociațiunii relevăm, că cele mai active întru promovarea scopurilor Asociațiunii mai tot numai pe cele amintite și în rapoartele anilor trecuți, anumit pe al Sibiiului, Brașovului, Dejului, Clujului, Sebeșului, Abrudului, Albei-Iuliei, Blajului, Simleului, Reghinului și ca de nou reconstruit al Făgărașului.

VII.

Supunând raportul acesta aprețierii onoratei adunări generale în legătură cu aceluș:

a) rațiocini pro 1886;

b) budget pro 1888;

c) consemnarea membrilor nou insinuați;

d) consemnarea celor ajutoari prin stipendii;

e) consemnarea celor răposai dintre membrii asociațiunii;

adunarea generală să binevoiască:

1. a da comitetului absolutiu pentru activitatea sa din anul 1886;

2. a aproba budgetul propus pentru anul 1888;

3. a declara de membrii pe cei consemnați în lista prezentată;

4. a face amintirea obicinuită pentru membrii răposai și

5. a alege pe secretarul comitetului și pe controlorul.

Din ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută la Sibiu, în 16 August, 1887.

Varietăți.

* (Himen.) Dl Isaia Popa, cand. de preot, care la deferite ocazii ne a desfătat cu sonora-i voce de bas, și-a serbat cununia cu afabila d-șoară Ana Romanul, Duminecă în 30 August la 12 oare a. m. Ca dovadă eclatantă despre simpatii, de cari s'a bucurat dl Popa, la Sibien, — fără considerare de naționalitate, — servească numerositatea publicului, ce a luat parte la actul cununii, ear de altă parte împregiurarea, că reuniunea de cântări germană „Männergesangverein“ de aici — al cărei membru a fost și dl Popa, — sub conducerea dlui prof. G. Dima, dirigent al reuniunii, l'a întâmpinat la intrarea în biserică cu o frumoasă cântare ocașională. Felicitările noastre cordiale tinerei părechi.

* (Deputațiunile la Maiestatea Sa în Deva.) După cum am înțeles, Maiestatea Sa la Deva va primi numai deputațiunile locale, ear deputațiunile celelalte, ce și vor prezenta omagiile Maiestății Sale, se vor primi la Cluș. Aceasta scire ne vine cu atât mai de creșut, cu cât cetim în foile din capitală, că dl ministru president Tisza, va însoți pe Maiestatea Sa numai la Cluș.

* Lucuitorii comunei Herman, cari au fost păgubiți prin foc au primit din șatul privată a Maj. Sale 500 fl. v. a.

* Pentru primirea Maiestății Sale în Deva se fac mari pregătiri. Pentru încuartirarea oaspeților, locuitorii Devei arată mare ospitalitate. Pentru suita regelui sunt destinate casele „Magna curia.“ Arch. Albrecht și va avea cuartirul în preparandia de stat și suita Sa în mai multe case din piață. Cancelaria militară va fi în scoalele reale de stat. Pentru suita principelui de coroană sunt destinate șirul de case dela gară. Ordinea s'au angajat a o susține pompieri comunelor din apropiere.

* (Necrolog.) — **Teodor St. Blebea** comerciant, după o scurtă suferință, împărțit cu sf. taine, încetă din viață Joi în 27 August (8 Septembrie) la 8 oare seara în etate de 32 de ani. Despre această tristă pierdere încunoscim pe toate rudeniile și petoți cunoscuții răposatului neconsolabila sa soție, mamă, surori și frați. Rămășițele pămâtesci se vor ridica din casele părintesci Strada aței Nr. 402 și se vor înmormânta în cimiterul din Groaver, Sâmbătă în 29 August (10 Septembrie) la oarele 4 p. m. — Brașov, în 28 August (7 Septembrie) 1887.

În „Gazeta Transilvaniei“ scrie un vechiu amic al reposatului: Încă un suflet nobil ne părăsește pentru vecie. Un caracter blând, o inimă bună s'a stins din mijlocul nostru.

Comerciantul Teodor S Blebea, în floarea vieții, după un morb scurt, a repausat aici în Brașov în casa părintească. Joi după amiazi.

Pe reposatul îl plânge jalnica și neconsolabila soție, numeroasele rudeni, numeroșii amici și cunoscuți.

O trăsătură nobilă de inimă a repausatului se eternizează și în testamentul făcut în zilele din urmă ale vieții sale. În acesta, după ce asigură prea iubiților sale, care în viață i-a fost un adevărat inger păzitor, o rentă anuală, dispune ca din considerabila sa avere îndată după moarte, să se numere Eforiei școalelor române de aici, respective să se asigure acesteia un venit anual pentru scopuri școlare în sumă de *una mie lei noi*.

Se poate oare o faptă mai nobilă ca aceasta? Se poate oare ca cineva să-și eternizeze și să-și ilustreze mai bine numele și familia, decât prin o faptă atât de frumoasă, atât de umană și românească?

Dute în pace suflet nobil, pretine iubit, memoria ta va fi în veci neperitoare între noi!

Fie i țărina ușoară!

* D-l ministru român Sturdza, care a presidat la inaugurarea monumentului ridicat lui Ovidiu la Constanța a primit următoarea telegramă dela d. Coppino din Italia: Bine voescă a primi, Escelență, urările Italiei pentru prosperitatea și mărirea nobilei națiuni române, în această zi, în care ea onorează cu un monument pe marele poet dela Sulmona. — Leagănul seu și mormântul string și mai bine legăturile de consăngenitate dintre cele 2 popoare.

* Vestita cântăreață Elena Pădure din Brașov, va debuta pentru stagiunea de eamnă la teatrul din Pilsen, ear pentru cea de vara e angajată la teatrul din Marienbad.

* (Iarăși un teatru ars.) Din Londra se telegrafează despre teribila catastrofă a teatrului din orașul Exeter: Focul a izbucnit pe la 10 oare și jumătate. Într'un ceas teatrul a fost prefăcut în cenușă și peste o sută persoane au perit în flăcări. Focul s'a întins cu atât de iutală, încât n'a fost chip de scăpare, mai ales pentru publicul din galerii. Erau sfârșitoare tipetele publicului, bărbați, copii, femei, care se luptau unii cu alții, se striviau spre a ajunge la ușă. Pe la 11 oare s'au scos 12 morți de pe scara ce duce spre galerie. Aci a fost învâlmășeala cea mai crâncenă. Cele mai multe cadavre zăceau turtite și arse într'un colț. La miezul nopții erau scoși 70 morți.

Unii dic, că au fost deschise. ușile de scăpare, alții contestă aceasta. Adevărul este, că s'a făcut puțin pentru a preveni unor asemenea catastrofe îngrozitoare. Cifra oficială a morților o de 140, însă se dice, că numărul victimelor trece preste 200. Mai mult a suferit publicul din galerie, unde a fost numai o eșire. Acest teatru era zidit numai la 1885, după arderea teatrului de mai nainte, când însă n'au fost accidente de persoane.

* Luni dimineața au părăsit Sibiu toate trupele, ce erau concentrate aici. Drumul l vor face pe la Vințul de jos, de unde vor pleca apoi spre Deva.

* (Castel de vară pentru Maj. Sa împărăteasa Elisabeta). Maj. Sa împărăteasa și regina noastră, având de cuget a cerceta în tot anul băile Herculanee a proiectat ridicarea unui măreț castel în acele locuri romantice, departe de sgomotul lumii, unde va gusta aerul enrat de munte. Architectul de curte a și sosit din Viena, ca să aleagă locul potrivit.

* Cheltuielile pentru repararea stăvilor Tisei, se urcă până acum la suma de 158,000 fl. și repararea încă se continuă.

* (Cehii și ungurii.) Dușmănia între cehi și unguri se vedesce tot mai tare. Cehii continuă cu furie războiul contra făinei din Ungaria. Din Brünn se face cunoscut, că reprezentanța comunală din Trebitsch în Moravia a hotărât, că pentru fie-care sac de făină, fie de hemeiu, gris etc. dacă e de proveniență gin Ungaria să ia 1 fl. dare de consum, și tot atât pentru fie-care porc importat din Ungaria și vândut în Trebitsch. Reuniunea țeranilor cehi a publicat un apel, în care invită și pe celelalte comune a porcede tot în chipul acesta.

* (Rouvier a călătorit prin Svitzera) Călătoriei lui i-se atribue o mare importanță. Se vorbește, că între Franția și Svitzera s'ar afla negocieri diplomatice. La cas, dacă Franția ar purta război cu Italia, trupele din Svitzera să ocupe părțile centrale ale Savoei.

* (Bulgaria.) Un ucas al principelui a ridicat starea de asediu în Bulgaria și opozițiunea și năvălesce cu foile ei din toate părțile, atacând actualul regim.

* (Ceva nou.) Din Brusela se telegrafează, că după serbătoreștile ședințe ale congresului catolicilor socialiști în Lüttich, s'a dat sara un meeting al locuitorilor sub președința cardinalului arhiepiscopul Reims și a episcopilor din Lüttich și Tour-

nay. Prelați bisericesci, se prezideze adunări de ȋleri și proletari spre scopuri... e ceva nou.

* (Mulțămită publică.) Biserica gr. or. din Criscior protopresbiteratul Zarandului în anul 1886 și în 1887 a fost frumos împodobită cu mai multe ornamente bisericesci, de către următorii marinișoși domni:

Dl George Bocan, a procurat din bani sei proprii un clopot cu 75 fl. v. a. și totodată a dat pentru repararea biserici 50 fl.; Dl George Almășan, a procurat pe bani sei proprii un rënd întreg de vestimente preoțesci cu 55 fl.

Dl Nicolae Moțu, a procurat cu 30 fl. o perdea pentru acoperirea prestolului.

Tot pe seama sf. biserici s'a colectat prin zelosul preot Ioan Perian dela credincioșii acestei comune o sumă de 60 fl.; cu care sumă s'au procurat două sfetnice mari înaintea fruntariului.

Tot cu aceasta ocaziune subscrisul învățător în numele comitetului parochial, me vîd plăcut îndemnat a aduce pe aceasta cale mulțămită călduroasă următorilor p. t. domni, cari au binevoit a contribui la colecta, ce o am deschis-o pentru înmulțirea bibliotecii școlare din loc, și anume:

Dl Ioan Perian, preot 1 fl.; George Almășan, 1 fl.; Ioan Marc, 1 fl.; Nicolae Moț, 1 fl.; Lazar Toderaș, 2 fl.; Dan Candiu, epit. 50 cr.; Nicolau Elec, 1 fl.; Petru Trif, 50 cr.; Opra Nicolae, 90 cr.; Kristyori István, 1 fl.; Perian Anastasie, 20 cr.; George Bocan, 1 fl.; Lăscuț Feier, 50 cr.; Ionaș Toderaș, 1 fl.; Lörnicz Ferencz, 1 fl.; Ioan Tuliciu, 60 cr.; Nicolau Grama, 60 cr.; Dumitru Dărăbanț, 1 fl.; George Bedea, 80 cr.; Roșca Frigyes 2 fl.; George Flora, 60 cr.; N. N. 40 cr.; Ioachim Flora, 1 fl.; Kristyori Lajos, 1 fl.; Kristyori Albert, 1 fl.; Vaizel Ioan, 1 fl.; Gerasim Toda, 1 fl.; Nicolau Moț, 1 fl.; Alesandru Elec, 50 cr.; Nicolau Faur, 1 fl.; Lazar Pleșa, 1 fl.; Fodor Sofia 80 cr.; Avram Stefan, 80 cr.; Iosif Borza, 50 cr.; Ioan Tomodan, 1 fl.; Petru Moț, 1 fl.; Vagzsina Ludovica, 50 cr.; Nicolae Codrean, 60 cr.; Tovie Pleșa, 1 fl.; Roman Ioan, 50 cr.; Emil Koszperda, 1 fl.; Ioan Varga, 1 fl.; Ioan Opra, 80 cr.; Constantin Pleșa, 50 cr.; Toderaș Nicolae, 1 fl.; Eugenia Devian, 50 cr. — Fie ca aceste oferte să le fie spre mângăerea sufletească și ca o jertfă bine primită înaintea Dlui.

Criscior, 23 August, 1887.

Pentru comitetul parochial din Criscior.

Alesandru Draia,
învățător rom. gr. or.

* (Frideric cel mare și Voltaire.) — Voltaire, petrecând mai mult timp la curtea regelui prusian Friederic cel mare, a scris un op poetic, pe care îl citi înaintea regelui. Tot pe acel timp era la curte și un engles, care avea memorie estro-ordinară și care vorbea bine franțuzesce. Când citea Voltaire opul seu, Frideric cel mare ascunse după un părete italian pe englesul, ca să asculte citirea lui Voltarie, fără ca acest din urmă să fi știut ceva despre aceasta, ba nici nu cunoscă pe engles. După două zile regele chemă pe Voltaire și îi spuse, că e un înșelător, căci opul, pe care l'a cetit mai nainte nu este lucrarea lui originală, ci o compilație din vorbă în vorbă a altui învățat. La această observare Voltaire deveni așa de confus, încât nu se mai putu scuza. Atunci regele declară, că-i va dovedi aceasta și chemă îndată pe adevăratul autor. Englezul se prezentă îndată și declară, că acea operă poetică a scriso el, ceea-ce poate îndată documenta și cu aceea, că o scie pe de rostul. Apoi îndată începu a recita din vorbă în vorbă opul întreg ceea ce vedând Voltaire, deveni atât de confus, în cât numai putu grăi nimica; abia într'un târziu putu declara puternic, că numai el singur e adevăratul autor și această înșelăciune a englesului nu o poate pricepe. Regele ne mai putând ținea risul de această confuziune a poetului, îi descoperi gluma.

* (O mașină minunată.) Un ceasornicar din Amsterdam a făcut un cap de operă rar în felul seu și foarte original. Prin mecanism foarte perfect face să se vadă o tablă, pe care se vede în miniatură icoana orașului, în lungime de 20 urme și în lățime de 15 urme. Pe această tablă se ridică palaturile, casele, stradele, bisericile și piețele pline de oameni și diferite prăvălii cu mărfuri de vânzare. Aci se ved oamenii mergând la preambulare, colo alții lucrând pe întrecute; călăreți și trăsuri cutrieră stradele, omnibusuri uruesc în mersul lor, flotele merg în sus și în jos pe valurile riului, luntrile se opresc la port, roatele dela mori se învâtesc cu repeziune. Pe piață se ved soldați făcând manevre pe strade potcovarii potcovesc caii. Într'o grădină cântă musica, publicul cântă și joacă; pe o piață se ved fântâni artesiane, aruncând rațe de apă, pe când împrejurul lor cântă musica militară.

* (După bal.) Scumpă Antonie, tu nu sci cum se te porți. Cu domnul cel blond ai dus-o prea departe. Sci bine, că tu ești, măritată...!

D'a în adevăr; dar el n'a știut-o!

* (Adam și Eva.) Costica și Marioara veniau dela scoală. În o fereastră vedură pe „Adam și Eva în paradis“, desemnați. Stătură curioși în loc și descifrară cu multă osteneală inscripțiunea.

— Aș voi să știu totuș, Costică, di se Marioara, care 'i Adam și care Eva?

— O, proasto! di se băețelul, întâiu trebuie să se îmbrace și atunci se poate sci, care e Adam și care Eva.

* (D'ale copiilor.) Vasilică aici ai un măr, împarte-l creștinesce cu sora ta.

— Cum se împarte creștinesce mamă?

— Să dă jumătatea mai mare la celalalt. — Atunci Vasilică dă mărul sorioarei sale și îi dăce:

— Împarte-l tu creștinesce.

* (Bună recunoștință.) Ve recomand pe dl N. pentru postul de cassar în afacerile Dv.

Ce avantagii posedă acest domn?

Este olog de amândouă picioarele și umblă cu cârji.

* (Bibliografic.) În zilele acestea va apăre în editura lui H. Zeidner, librar în Brașov:

„Fisică pentru scoalele populare“, lucrată pe basa normativului școlar din 1882 de Dionisie Făgărășan profesor. Cu preste 70 de ilustrațiuni intercalate în text.

„Geografică pentru scoalele medii“, lucrată pe basa planului ministerial, după Dr. Laky de Dionisie Făgărășan și Andrei Bârsan profesori, tom. II. Europa afară de regiunea Mării Mediterane.

Imediat după aparițiunea acestei părți se va pune sub tipar din „geografia pentru scoalele medii“, tom. III. geografia Asiei, Africei, Americii și Australiei.

— A apărut în Gherla: „Cuvântări funebrele și iertăciuni“, din autori renumiți, prelucrate de Titu Budu paroh-protopop în Sat Șugatag. Tom. II. Prețul 1 fl. v. a.

— „Școala și familia“, foaie pentru părinți și învățători, apare în Brașov. Nr. 10 cuprinde următoarele: Cum să fie învățământul religiunii. — Cum petrec unii învățători în vacanțele de vară? — Din

„Fisica pentru scoalele populare“ de prof. Dionisie Făgărășan. — Sentințe — Bibliografie. — Diverse. — Posta redacțiunii.

— „Țara nouă“, revistă științifică, politică economică și literară, apare în Bucuresci. Nr. 4 are următorul sumar: Discursuri pedagogice ale d. lui D. A. Sturdza. — Tu ce încriptă întunecoasă, poezie. — Documente de limba și literatura Macedo-română. — Alăvďarea a Occitaniei, traducție. — Studiul religiunii, conferință. — Ali-Pașa di Jannina; Dorulu a Patridăliei. — Cătră Pind, poezie. — Câteva cântece vechi populare române. — Bibliografie

„Amicul Familiei“, diar beletristic și enciclopedic literar cu ilustrațiuni, apare în Gherla Nr. 17—18 are sumariul: Școala civilă de fete cu internat ridicată în Sibiu prin Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român. — Literatura provensală. — Ultimul sihastru, fine. — Străda Carmen Sylva, roman — urmare. — Economia domestică. — Diverse.

Loterie

Sâmbătă în 10 Septembrie 1887.

Buda: 21 16 67 75 70

Nr. 350.

[1665] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului Zarandului, se escrie concurs cu termin de 20 de zile dela prima publicare.

1. Buceșiu, cu salariu anual de 150 fl. și 2 orgii de lemne.

2. Cebea-Caraciu-Rișca, cu salariu anual de 210 fl., cuartir liber, folosirea grădinei școlare și 3 orgii de lemne, din cari are a se încălzi și școala.

3. Peștera, cu salariu anual de 80 fl., cuartir liber și 2 orgii de lemne.

4. Ribicioara de jos și de sus, cu salariu anual de 160 fl., cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

Cererile concursuali instruite conform legilor în vigoare sunt a se trimite subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul sus indicat.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului.

Brad, la 17 August, 1887.

Vasilie Dămbian,
protopresbiter.

Nr. 53.

[1657] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățător, la școala populară din comuna

Runcșor cu filia Vica, în protopresbiteratul Iliei-murșene, se escrie concurs cu termin până la 20 Septembrie st. v. a. c.

Emolumentele:

1. 120 fl. v. a. în bani; 2. 120 ferdele (à 16 cupe vechi), jumătate grâu și jumătate cucuruz în boambe; 3. 3 stângini lungi □ lemne, de unde are a se încălzi și școala; 4. folosirea grădinei școlare și cuartir în edificiul școlii.

Doritorii de a ocupa acest post au să producă următoarele documente:

a) Atestat de moralitate și purtare bună.

b) Testimoniu școlar, că au absolvat preparandia în toată regula și că posedă atestatele de calificare recerute prin legea școlară.

c) Atestat medical cumcă este deplin sănătos.

Alesul învățător are pe rând a ține strănă într-o biserică și cealaltă în întreg anul școlar.

Concursele instruite în modul arătat sunt a se subșterne la P. O. oficiu protopresbiteral în Ilia mureșană până la terminul mai sus indicat.

Comitetul școlar gr. or. în conșelegere cu P. O. Domn protopresbiter tractual.

Runcșor, 18 August, 1887.

Ioan Iacob,
preș. com. școlar.

Nr. 5597.

[1667] 2—3

Publicațiune.

Licitațiunea pentru arândarea pășunatului iernatic de oi pe hotarul Sighișoarei pro 1887/8 se va ține în **1 Octombrie n. a. c. la 11 oare a. m.**, în cancelaria locală a magistratului.

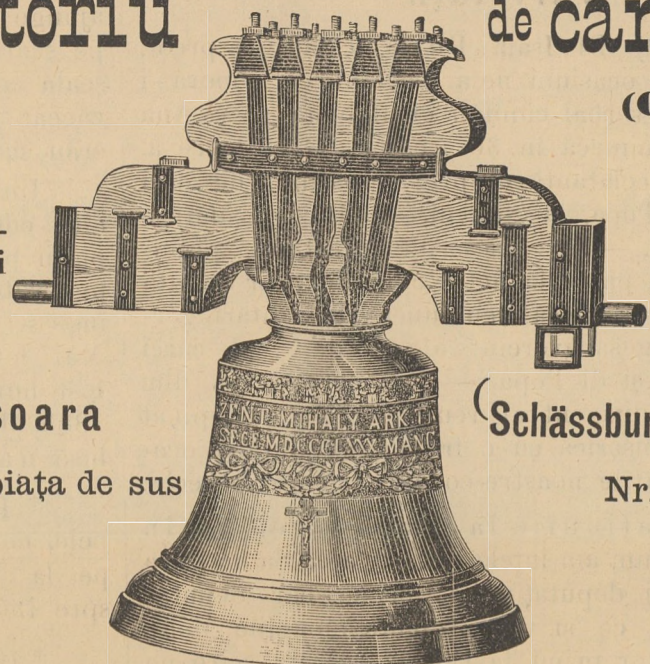
Cei ce vor să liciteze sunt datoratori ca înainte de începerea licitațiunii să depună un vadiu de 50 fl., resp să-l alăture ofertei lor scrise.

Condițiuni mai detaiate despre licitațiune, se pot primi în oarele de oficiu obicinuite la oficiul local.

Sighișoara, 1 Septembrie, 1887.
Magistratul orășenesc.

Mihaile Manchen, vărsătoriu de campane (Clopote)

și de construcțiunea cea mai nouă

cu sul sucitoriu

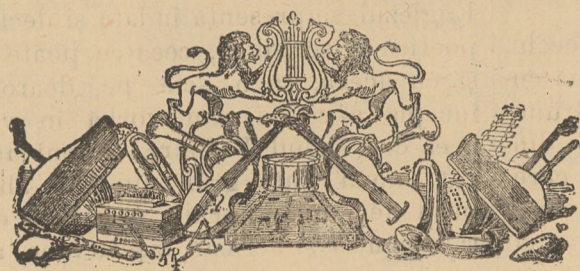
în Sighișoara

piața de sus

(Schässburg-Segesvár)

Nr. 168

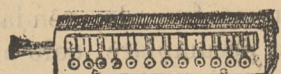
o firmă, ce există dela anul 1822 și se bucură de un renume bun, se recomandă tuturor comunelor bisericesci a lăfăra și repara clopote de toată mărimea cu coroana de stejar ori de fer legat, face și scaune de clopote din fer bătut pentru unul sau și mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele se eșteuează și în depărtare. Clopote mai mici sunt în tot timpul gata. Solvirea se va primi și în rate. [153:] 9—10

Sternberg Armin

Fabrică pentru instrumente musicale, Budapesta VII Bezirk, Kerepesi-ut Nr. 36.

Fabricațiune și mare magazin de instrumente cordale, pentru batere și suflare, numai de calitate escelentă.

Nou! flauta-harmonică

cu 12 clape, tonuri foarte încântătoare, pentru ori cine, tinăr ori bătrân, îndată poate cânta. Prețul 2 fl.

Mare magazin de Ariston, Xiophon, Orpheus, Symphonion cu notele lor. Reparaturile se eșteuează iute, bine și eștin. Instrumente vechi se cumperă. Cataloge mari, ilustrate cu circa 300 de ilustrațiuni la cerere se trimite gratis și franco. Pentru harmonica și harmonium Preț-curante separate cu ilustrațiuni. [1582] 19—20

Medicament

pentru

boala de fungie,

tuberculosă (oftică), astmă (respirațiune), catar cronic de plumăni etc. prin Ecșhalațiune de gas (cu ajutoriul injeștiunii rectale).

Necreșutul, ideatul admirabil și nerealisabil al medicilor, se poate eșteui sigur și de tot prin mijlocul acestei metode de cură! Despre efectul medical sigur și admirabil mărturisesc următoarele espuneri alăturate în scurt, dar mai ales atestatele profesorilor de renume european, și cari se legitimează prin prescripțiile medicale prezente din și afară din țeară:

„Adeseori chiar după trei întrebuițări a ecșhalațiunii de gas cu ajutoriul injeștiunii rectale pere: tusea, frigurile, scuiparea, (flegma) și mirosul greu de sudoare Greutatea corpului se sporesce pe septemână cu 1/2—1 klgram. Pașientul se vindecă și 'și poate ear începe activitatea obositoare a vieții.

„La astmă, după o 1/2 de oară dela întrebuițarea ecșhalațiunii de gas, i-se dă un indem pentru respirațiune. La întrebuițarea mai departe a curei nu se mai repeșesc atacurile.“ Chiar și coardele vocale distrucate și plumăna pe jumătate distrucată încă se vindecă. Dintre 30 de pașienți în ultimul stadiu al tuberculozei s'au mēntuit toți de tot prin mijlocirea injeștiunii de gas.

Precum în cele mai mari spitaturi din lume, astfel și în spitalul imperial reg. comun din Viena află aparatul ecșhalațiunii de gas cea mai mare întrebuițare. — Atestatele celor vindecați o dovedesc.

Aparatul ces. reg. a. p. al ecșhalațiunii de gas (injeștiunii-rectale) este complet, cu adausul la producerea gasului, dimpreună cu inștrucțiunea întrebuițării pentru medici; și pentru întrebuițarea însași a bolnavilor prin

Dr. Carl Altmann, WIEN, VII. Mariahilferstrasse Nr. 80, se poate primi pentru 8 fl. și 30 cr. pentru pachetare, cu bani gaia sau cu rambursa postală.

Cura în sine nici nu moleștează și nici nu strică.

[1588] 27—50